

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 10.7.2007
COM(2007) 396 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
И ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ**

**относно прилагането на стратегията на Общността за диоксините, фураните и
полихлорираните бифенили (COM(2001) 593) — Втори доклад за напредъка**

{SEC(2007) 955}

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ

относно прилагането на стратегията на Общността за диоксините, фураните и полихлорираните бифенили (СОМ(2001) 593) — Втори доклад за напредъка

Контекст

Диоксините, фураните и полихлорираните бифенили (ПХДД, ПХДФ и ПХБ) са група токсични химикали, които остават в околната среда, акумулират се биологично чрез хранителната верига и пораждат риск от неблагоприятни последици за човешкото здраве и околната среда. Те могат да нанесат поражения на имунната, нервната и ендокринната системи и репродуктивните функции, като се предполага, че причиняват и рак. Най-уязвими при излагане са ембрионите и новородените. Обществеността, политическите и научните среди са сериозно обезпокоени от негативните последици за човешкото здраве и околната среда от продължителното излагане на дори минимални количества диоксини, фурани и полихлорирани бифенили.

През последните две десетилетия бе постигнато общо снижаване на нивата на диоксин, фуран и ПХБ в околната среда и хората, в частност чрез контрол върху промишлените източници на емисии, като например изгаряне на отпадъци. Предвид устойчивостта на тези химикали обаче е целесъобразно да продължат усилията за намаляване на антропогенните емисии в околната среда, като целта е те да бъдат сведени до минимум и, при възможност, окончателно елиминирани. Освен това трябва допълнително да бъдат намалени нивата в храните и фуражите, за да се ограничи излагането при хората.

За да се ограничи приемът при хората, е важно да се намалят нивата в хранителната верига, предвид факта, че консумацията на храни в най-голяма степен води до излагане при хората. Замърсяването на хранителната верига е резултат от замърсяването на околната среда. Излъчените във въздуха диоксини могат да се отложат във водата или в растения и да бъдат приети и акумулирани при хранене от животни и риби, като така навлязат в хранителната верига. С оглед на това мерките за ограничаване на наличието на диоксини, фурани и ПХБ трябва да бъдат насочени както към околната среда, така и към храните и фуражите.

На 24 октомври 2001 г. Комисията прие Съобщение до Съвета, Европейския парламент и Европейския икономически и социален комитет за определяне на стратегия на Общността за диоксините, фураните и ПХБ¹ (Стратегия за диоксина). Стратегията за диоксина се състои от две части: част, включваща действия за ограничаване на наличието на диоксини, фурани и ПХБ в *околната среда*, и част, включваща действия за ограничаване на наличието им в *храните и фуражите*.

На 12 декември 2001 г. Съветът по околна среда прие заключения за съобщението на Комисията, които подкрепят Стратегията на Комисията за диоксина и изискват Комисията да докладва за прилагането ѝ в края на 2003 г. и впоследствие на всеки три

---

¹ СОМ(2001) 593 окончателен.

години. На 13 април 2004 г. бе приет първият доклад за напредъка, обхващащ периода 2002 — 2003 г.²

Настоящото съобщение е вторият доклад за напредъка, който обобщава действията, предприети от Комисията през периода 2004 – 2006 г. в областта на околната среда и храните и фуражите. То е допълнено с приложение, съдържащо по-подробно и техническо описание на развитията в различните области SEC(2007) 955

Действия, предприети в областта на околната среда

Решения на проблема с диоксините, фураните и ПХБ се търсят в няколко различни области на политика в сферата на околната среда. Област от изключително значение за разглеждания период е прилагането на две международни конвенции за устойчивите органични замърсители (УОЗ).

Подобно на останалите УОЗ, диоксините, фураните и ПХБ се пренасят през международните граници и излагат на риск околната среда и човешкото здраве по целия свят. Това всеобщо безпокойство е отразено в Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители на ЮПЕП, по която Общността стана страна през февруари 2005 г., както и в Протокола за УОЗ от 1998 г. съгласно Конвенцията за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния на ИКЕ на ООН.

За да може ЕС да изпълни в цялост задълженията по двата международни инструмента, през 2004 г. бе приет Регламент (ЕО) № 850/2004 относно устойчивите органични замърсители³. Приемането му е сериозно постижение с оглед намаляването на диоксините, фураните и ПХБ. Регламентът изисква държавите-членки да изготвят национални регистри за изпусканията на диоксин, фуран и ПХБ, и да подготвят мерки за справяне с тях. Бяха или ще бъдат разработени в близко бъдеще национални планове за изпълнение. Така Регламентът за УОЗ осигурява предоставянето на по-пълна информация за изпусканията на диоксини, фурани и ПХБ на национално ниво и определянето на национални мерки за справяне с тях.

Комисията също така подготви план за изпълнение на Общността⁴, който излага действията, които да бъдат предприети на ниво ЕС. За целите на този план бе направена оценка на приоритетите, за да се определят действията за справяне с непреднамерено изпуснати УОЗ, включително диоксини, фурани и ПХБ. В частност планът за изпълнение посочва, че спрямо промишлените източници трябва да се продължи да се действа съгласно действащата законодателна рамка, включително Директивата за КПЗК⁵ и Директивата за изгаряне на отпадъци⁶. Битовите източници, като например битовото отопление с дърва и въглища, придобиват все по-голямо

---

² COM(2004) 240 окончателен.

³ Регламент (ЕО) № 850/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно устойчивите органични замърсители и за изменение на Директива 79/117/ЕИО, ОВ L158, 30.4.2004 г.

⁴ SEC (2007) 341.

⁵ Директива 96/61/ЕО на Съвета от 24 септември 1996 г. за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването, ОВ L 257, 10.10.1996 г., стр. 26.

⁶ Директива 2000/76/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 декември 2000 г. относно изгарянето на отпадъците, ОВ L 332, 28.12.2000 г., стр. 91.

значение и Комисията ще даде своя принос за справянето с тях, като насърчи обмена на опит и информация между заинтересованите страни и държавите-членки.

Освен това общо развитие, през периода 2004 — 2006 г. в рамките на Стратегията за диоксина беше постигнат напредък на действията за опазване на околната среда в редица специфични области.

В областта на *промишлените емисии*, бе продължена работата по установяването на най-добрите налични техники (НДНТ) за предотвратяване и контрол на замърсяването и в края на 2006 г. бяха финализирани последните шест от общо 32 справочни документа за определяне на НДНТ. Вече започна преразглеждане на някои приети по-рано справочни документи за НДНТ с цел да бъдат взети предвид новите развития, включително за секторите за производство на цимент и вар, на целулоза и хартия, и на желязо и стомана.

През септември 2006 г. бе приета тематична стратегия за опазване на *почвите*. Тя включва предложение за рамкова директива, изискваща държавите-членки да предотвратят замърсяването на почвата, да направят опис на замърсените райони и да пречистят местата, където е констатирано замърсяване. По отношение на *отпадъците*, Регламентът за УОЗ предвижда замърсяването с УОЗ да бъде унищожавано или необратимо трансформирано в други вещества. Налице са някои изключения от това общо правило и през 2006 и 2007 г. бяха приети два регламента⁷, които определят допустимите стойности за диоксините, фураните и ПХБ за прилагането на тези изключения.

В областта на *обществения достъп до данни* за промишлените емисии, през януари 2006 г. бе приет нов обществено достъпен Европейски регистър на замърсителите (E-PRTR)⁸. В сравнение със сегашния регистър (EPER), той има по-ниски прагове за предоставяне на информация за диоксините и фураните и включва предоставяне на информация за ПХБ.

През периода 2002 —2005 г. бяха проведени две мащабни проучвания, които да предоставят изчерпателна информация за диоксините, фураните и ПХБ в ЕС-10. Резултатите бяха обсъдени на работна среща, организирана в Брюксел през февруари 2005 г., на която като приоритети за бъдещата работа бяха посочени прилагането на действащото законодателство и повишеното внимание към малките битови източници⁹.

---

⁷ Регламент (ЕО) № 1195/2006 на Съвета от 18 юли 2006 г. за изменение на приложение IV към Регламент (ЕО) № 850/2004 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на устойчиви органични замърсители, ОВ L217, 8.8.2006 г., стр. 1, и Регламент (ЕО) № 172/2007 на Съвета от 16 февруари 2007 г. за изменение на приложение V към Регламент (ЕО) № 850/2004 на Европейския парламент и на Съвета относно устойчивите органични замърсители, ОВ L55, 23.2.2007 г., стр.1.

⁸ Регламент (ЕО) № 166/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 януари 2006 г. за създаване на Европейски регистър за изпускането и преноса на замърсители, ОВ L33, 4.2.2006 г., стр.1.

⁹ Доклади за проучването и документи за работната среща могат да бъдат намерени на адрес: http://ec.europa.eu/environment/dioxin/index.htm#enlarged_eu

Действия, предприети в областта на храните и фуражите

Стратегията за диоксина излага интегриран подход към законодателството в областта на храните и фуражите с цел ограничаване на наличието на диоксини, фурани и ПХБ в хранителната верига. Този интегриран подход се състои от три стълба:

- (1) Установяване на строго определени, но постижими максимални нива в храните и фуражите, като се вземат предвид резултатите, постигнати при ограничаването на наличието на диоксини в околната среда.
- (2) Установяване на нива за действие с цел да бъдат предприети действия, когато се констатира, че нивата в храните и фуражите очевидно надвишават базовото ниво. Тези нива за действие се установяват с цел ранно предупреждение.
- (3) Установяване на целеви нива, които да бъдат достигнати с течение на времето, за да може излагането на по-голямата част от европейското население да бъде сведено до препоръчаните от Научния комитет по храните граници.

През разглеждания период законодателството за *максимално допустимите нива* в храните и фуражите включва и диоксиноподобните ПХБ, като установява максимално допустими нива общо за диоксини, фурани и диоксиноподобни ПХБ¹⁰. За да се осигури плавен преход, временно се запазват съществуващите максимални нива за диоксини и фурани, в допълнение към новопредложените максимални нива общо за диоксини, фурани и диоксиноподобни ПХБ.

Предвид факта, че източниците на диоксини и диоксиноподобни ПХБ са различни, *нивата за действие*, определени за диоксини и фурани през 2002 г., бяха запазени, а за диоксиноподобни ПХБ през 2006 г. бяха установени отделни нива за действие, паралелно с определянето на максимални нива общо за диоксини, фурани и диоксиноподобни ПХБ¹¹.

Законодателството в областта на аналитичната методология и контрола на храните и фуражите беше преразгледано и актуализирано с цел диоксиноподобните ПХБ да бъдат включени в установените нива и да бъде отчетен придобитият опит¹².

По отношение на недиоксиноподобните ПХБ, Европейският орган за безопасност на храните извърши оценка на рисковете за общественото здраве и здравето на животните

---

¹⁰ Директива 2006/13/ЕО на Комисията от 3 февруари 2006 г. относно изменение на приложения I и II от Директива 2002/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно нежелани вещества в храните на животните, като диоксини и диоксиноподобни PCBs (ОВ L32, 4.2.2006 г., стр.44) за фуражите; и Регламент (ЕО) № 199/2006 на Комисията от 3 февруари 2006 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 466/2001 за определяне на максимално допустимите норми за определени замърсители в храните по отношение на диоксини и диоксиноподобни ПХБ (PCBs) (ОВ L32, 4.2.2006 г., стр. 34) за храните. Последният регламент беше заменен от Регламент (ЕО) № 1881/2006 на Комисията от 19 декември 2006 г. за определяне на максимални нива за някои замърсители в храните. (ОВ L 364, 20.12.2006, стр. 5)

¹¹ Препоръка на Комисията 2006/88/ЕО от 6 февруари 2006 г. за ограничаване на наличието на диоксини, фурани и ПХБ в храните и фуражите (ОВ L42, 14.2.2006 г., стр.26).

¹² ОВ L364, 20.12.2006 г., стр.32. Регламент, заменящ Директива 2002/69/ЕО от 26 юли 2002 година за установяване на методи за вземане на проби и методи за анализ за официалния контрол на диоксини и определяне на диоксиноподобни ПХБ в храни (ОВ L209, 6.8.2002 г., стр.5).

от наличието на недоксиноподобни ПХБ в храните и фуражите¹³. Предвид заключенията на оценката на риска в момента текат дискусии за евентуално определяне на регулаторни нива за недоксиноподобните ПХБ в храните и фуражите.

Изследователски дейности

За да се попълнят съществуващите празнини в знанията, диоксините, фураните и ПХБ са предмет на няколко изследователски проекта, финансирани по линия на Шестата рамкова програма за изследвания, с акцент върху последиците за здравето, замърсяването на хранителната верига и аспектите, свързани с околната среда. Съвместният изследователски център също проведе изследвания на тези вещества в областта на почвата, водата, атмосферния въздух и емисиите.

---

¹³ www.efsa.europa.eu/etc/medialib/efsa/science/contam/contam_opinions/1229.Par.0003.File.dat/contam_op_ej284_ndl-pcb_en1.pdf